

ΠΕΡΙ ΣΕΙΡΗΝΩΝ.

Γνωρίζουσι βεβαίως πάντες ἐκ τῆς μυθολογίας ὅτι αἱ Σειρῆνες ἦσαν εἶδος τέρατος, ἔχοντος τὸ μὲν ἥμισυ σῶμα περθένου, τὸ δ' ἕτερον ἥμισυ ὀρνέου, μὲ κόμην μεγάλην καὶ ἐξηπλωμένην, καὶ ὁποῖον δόλον μετεχειρίσθη ὁ πολύμητις Ὀδυσσεὺς κατὰ παραγγελίαν τῆς Κίρκης ὅπως διαφύγῃ μετὰ τῶν συμπλωτῆρων αὐτοῦ τὰ θελκτικὰ πλὴν κινδυνώδη αὐτῶν ἄσμεντα, ἅτινα, κατὰ τὸν ποιητὴν

Ἀθρόπους θέλγουσιν, ὅστις σφέας εἰσαφίκεται.

Ὅστις αἰδρεῖται παλάση καὶ φρόγγον ἀκούσῃ

Σειρῆνων, τῷ δ' οὔτι γυνὴ καὶ νήπια τέκνα

Οἷαδε νοστήσαντι παρίσταται, οὐδὲ γάνυνται

Ἀλλὰ τε Σειρῆνες λιγυρῇ θέλγουσιν αἰοιδῇ

Ἵμεναι ἐν λειμῶνι

Κατὰ τὴν μυθολογίαν, αἱ Σειρῆνες ἦσαν θυγατέρες τοῦ Ἀχελώου καὶ τῆς Μελοπομένης ἢ Τερψιχόρης, κατ' ἄλλους δ' ἐγεννήθησαν ἐκ τοῦ αἵματος τοῦ Ἀχελώου, τὸ ὁποῖον ἔρρευσεν, αὐτοῦ πρὸς τὸν Ἡρακλῆ ἀγωνισζομένου. Καὶ ὁ μὲν Ὀμηρος δύο Σειρῆνας ἀνωνύμως ἀναφέρει· ὁ δὲ Ἀπολλοδώρος καὶ ἕτεροι τριῶν τοιούτων μνημονεύουσι, τῆς Θελεξιόπης, τῆς Μολπῆς καὶ τῆς Ἀγλαοφώνου, αἷς τινες προστιθέασι καὶ δύο ἑτέρας, τὴν Πεισινόην καὶ Λίγειαν. Αἱ Σειρῆνες τὸ πρότερον ἦσαν παρθένοι ὥραιαι καὶ συμπαίκετριαι τῆς Περσεφόνης ἐν Σικελίᾳ, καὶ ἐπειδὴ δὲν συνέδραμον τὴν φίλην αὐτῶν, ὅτε ὁ Πλούτων τὴν ἥρπασεν, ὀργισθεῖσα ἡ Δήμητρα τὰς μετεμόρφωσεν εἰς πετρώτα τέρατα, τὰ ὁποῖα διακείμενα ἔκτοτε εἰς τὰ Τυρρηνικὰ πελάγη τῆς Ἰταλίας, ἐπροξένουν τὸν ὄλεθρον τῶν ναυτιλομένων· διότι διατρέβουσαι ἐκεῖ ἀπετέλουν, ἡ μὲν διὰ τῆς φωνῆς, ἡ δὲ διὰ τῆς κιθάρας καὶ ἡ τρίτη διὰ τοῦ αὐλοῦ, ἁρμονίαν τοσοῦτον ἐμμελῆ, ὥστε ἦτον ἀδύνατον νὰ διέλθῃ τις ἐκεῖθεν χωρὶς νὰ ῥιφθῇ εἰς τὴν θάλασσαν καὶ γεῖναι θρῶσις αὐτῶν. Ἦτον ὅμως πετρωμένον νὰ ἀποθάνωσι καὶ αὐταί, ἅμα ἤθελον εὐρεθῇ ἄνθρωπος, ὅστις ἤθελε περιφρονήσῃ τὴν μολπὴν αὐτῶν καὶ διέλθῃ ἐκεῖθεν ἀβλαβής. Ἀφοῦ λοιπὸν ὁ Ὀδυσσεὺς, φράζας κηρῷ τὰ ὥτια τῶν συμπλωτῆρων, διήλθε σῶος, τότε καὶ αἱ Σειρῆνες ὑπέκυψαν εἰς τὴν εἰμαρμένην των, καὶ οὕτως ἀποθανοῦσαι, ἐξεθράσθησαν εἰς διάφορα μέρη ὑπὸ τῶν κυμάτων ἢ μετεμορφώθησαν εἰς σκοπέλους.

Τινες τῶν νεωτέρων φυσιολόγων, μὴ θέλοντες

ν' ἀποδώσωσιν εἰς μόνην τὴν φαντασίαν τῶν ἀρχαίων τὴν ὑπαρξίν τοιούτων Σειρῆνων, ἰσχυρίσθησαν ὅτι ὑπάρχουσιν ἐν τῇ θαλάσῃ ζῶα τινα πολλὰ πρὸς αὐτὰς ὁμοιότητα ἔχοντα, εὐρέθησαν δὲ καὶ περιηγηταὶ ἐκθέσαντες ὅτι πραγματικῶς εἶδον τοιαύτας. Ἐκ περιεργείας δὲ παραθέτομεν ἐνταῦθα τὰς ἐποχὰς καθ' ἃς ὤρθησαν καὶ τοὺς περιηγητὰς ἐκείνους καθ' οὓς τὰ τοιαῦτα τέρατα ὑπάρχουσιν ἐν τῇ ἀνεξερευνήτῳ ἀβύσσῳ τῆς θαλάσσης, καλούμενα ὑπὸ τῶν κατοίκων τοῦ βορρᾶ inerman καὶ mermaid (ἀνὴρ τῆς θαλάσσης, γυνὴ τῆς θαλάσσης).

Ἐν ἔτει 1430, τῆς θαλάσσης κατακλυσάσης τὰ προχώματα τῆς Ὀλλανδίας, κόραι τινὲς τοῦ Ἐδάμ, πόλεως τῆς δυτικῆς Φυλανδίας εὗρον σειρῆνά τινα κεχωσμένην εἰς τὸν πηλόν, καὶ παραλαμβάντες αὐτὴν εἰς τὸ πλοιαρίον των, τὴν ἐνέδυσαν ὡς αὐτὰς καὶ τὴν ἔμαθον ὀψιαιτέρον νὰ κλώθῃ. Ἡ σειρὴν αὕτη ἐτρέφετο ὡς πλάσμα σύννηες, ἀλλὰ δὲν ὠμίλει. Τὴν ἔφερον ἀκολούθως εἰς Χαρλὲμ, ἔθνα ἔζησε δύο ἢ τρεῖς ἔτη καὶ ἔλαβε γινῶσιν τινα τοῦ Θεοῦ, διότι οὐδέποτε διήρχετο πλησίον σταυροῦ χωρὶς νὰ κάμῃ τὸ σημεῖον αὐτοῦ. Ἐδείκνυνεν ὅμως πάντοτε λίγει συγγραφεὺς τις (ὁ Parival ἐν τῷ συγγράμματι αὐτοῦ Delices de la Hollande) μεγίστην πρὸς τὸ ὕδωρ κλίσιν. Δυστυχῶς τὸ ἔτος 1430 ἀπέχει πολὺ ἀφ' ἡμῶν διὰ νὰ παραδεχθῶμεν ὡς ἀληθεῖς τοῦ συγγραφέως ἐκείνου τοὺς λόγους.

Ἐν ἔτει 1531, προσέφερον δῶρον εἰς Σιγισμόνδον τὸν βασιλέα τῆς Πολωνίας, μίαν Σειρῆνα, ἀγρευθεῖσαν ἐν τῇ Βαλτικῇ· ἀλλὰ τρεῖς μόνον ἡμέρας ἔζησεν αὕτη.

Τῷ 1560 ἄνθρωποι ἀλιεύοντες ἐν τῇ παραλίᾳ τῆς Κεϋλάνης ἐξώγρησαν διὰ μιᾶς διὰ τῶν δικτύων των ἐπτά ἄρρυνας, καὶ ἐπτά θηλείας Σειρῆνας, ἐξ ὧν ἀναταμών τινος ὁ Δίμας Βόσκιος, χειρουργὸς τοῦ ἀντιβασιλέως τοῦ Γόα, εὗρεν αὐτάς ἀνατομικῶς ὁμοίας πρὸς τὸ ἀνθρώπινον γένος· τὸ δὲ γεγονός τῆς ἄγρας καὶ ἀνατομίας αὐτῶν ἐκτίθεται ἐν τόμῳ Δ' τῆς ἱστορίας τῶν Ἰησουϊτῶν (Histoire de la Compagnie de Jesus).

Ἐν ἔτει 1610, ὁ πλοίαρχος Ριχάρδος Whitbourne εἶδε ζῶσαν Σειρῆνα ἐν τῷ λιμένι τοῦ Ἀγίου Ἰωάννου εἰς Νέαν Γῆν «Πλάσμα καταπληκτικόν, τὸ ὁποῖον ἐκολύμβησε πρὸς με μετ' ἐπιχαρίτου μειδιάματος, καὶ ὅμοιον κατὰ τὸ πρόσωπον, τὸ στόμα, τὸ γένυ, τὸν τράχηλον, τὰ ὦτα καὶ τὸ μέτωπον πρὸς γυναῖκα.» Ὁ πλοίαρχος οὗτος ἐδημοσίευσεν ἔκθεσιν τῶν ταξιδιῶν του, τὰ

ὅποια ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους θέλει ἀληθεύσαστα, καίτοι ἐξεστὶν ἡμῖν ἀμφιβάλλειν!

Κατὰ τὸ ἔτος 1671 παρετηρήθη μία Σειρὴν πλησίον τοῦ μεγάλου βράχου, τοῦ καλουμένου Ἀδάμας, εἰς τὴν παραλίαν τῆς Μαντινίκας· οἱ δὲ ἰδόντες αὐτὴν κατέθεσαν τὴν περιγραφὴν τῆς ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου τῆς νήσου, λέγοντες μετὰ τῶν ἄλλων ὅτι τὴν εἶδον νὰ σπογγίζῃ διὰ τῶν χειρῶν τὸ πρόσωπόν της, ὅτι τὴν ἤκουσαν νὰ πτάρνυται κλ. οἱ δὲ ταῦτα καταθέσαντες ἦσαν δύο Γάλλοι καὶ τέσσαρες Νέγροι.

Ἐν ἔτει 1725, κατὰ τὰ Ἀπομνημονεύματα τοῦ Τρένουχ T. IV. p. 4092, πλέον τῶν τριάντα ἀνδρῶν ἐπὶ πλοίου τινος ἠγκυροβολημένου εἰς Βρέστην καὶ διοικουμένου ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου Olivier Marin, παρετήρησαν ἄνθρωπον θαλάσσιον, κατ' οὐδὲν διαφέροντα τοῦ ἐπὶ γῆς ἀνθρώπου, εἰμὴ ἐκ μεμβρανῶν τινων, ἃς εἶχε μετὰ τῶν δακτύλων του, καθὼς τοὺς πόδας τῶν χηνῶν. Ὁ θαλάσσιος οὗτος ἄνθρωπος ἐξέλαβε τὴν ἐν τῇ πρύμνῃ τοῦ πλοίου εἰκόνα ὡς ἀληθὴ γυναῖκα καὶ ἤλθε νὰ τὴν ἐναγκαλισθῇ· ἀλλὰ δυσπετῶν διὰ τὴν ἀπάτην του, καὶ διὰ νὰ μυκτηρίσῃ τὸ πλήρωμα τοῦ πλοίου, ἠγέρθη ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ προσποιήθη ὅτι προτίθεται νὰ ἀποπατήσῃ. Ὁ ὑποπλοίαρχος ἠθέλησε νὰ τὸν προσβάλῃ διὰ κύμακος· ἀλλὰ ὑποπεύων μὴ ὁ θαλάσσιος ἐκεῖνος ἄνθρωπος ἦνε τὸ φάντασμα ἀρχαίου συναδέλφου του πνιγέντος, δὲν ἠδυνήθη νὰ πράξῃ τοῦτο, καὶ ὁ κύμαξ ἔπεσεν ἐκ τῶν χειρῶν του.

Αἱ ἐφημερίδες τοῦ 1737 ἀνέφερον ὅτι τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐδείκνυτο εἰς Ἐξετέραν ἀντὶ χρημάτων μία Σειρὴν. Τὸν δὲ Σεπτέμβριον τοῦ 1749 ἑτέρα Σειρὴν ἠγρεύθη εἰς Νικοπίγγην τῆς Ἰουτλάνδης.

Ἐν ἔτει 1750, οἱ κάτοικοι τῶν Παρισίων εἶδον εἰς τὴν πανήγυριν τοῦ ἁγίου Γερμανοῦ, μίαν Σειρὴνα ζῶσαν· ἐτρέφετο δ' αὕτη δι' ἄρτου καὶ μικρῶν ἰχθύων ἐντὸς δεξαμενῆς τινος ἐν ἣ ἐκολύμβη μετὰ μεγάλης χάριτος. Πρὸ δύο δ' ἐτῶν εἶχον ἰδεῖ ἐν τῇ αὐτῇ πανηγύρει δύο Σειρῆνας, νεκράς ὅμως καὶ τεταρτιχυμένας!

Ἐν ἔτει 1761, ἂν πρέπη νὰ πιστεύσωμεν τὸν Ἑρμῆν τῆς Γαλλίας τοῦ ἐπιόντος ἔτους, δύο κόραι κατέλαβον ἐν τῇ νήσῳ Νοαρμουτιέρῃ μίαν Σειρὴνα ἐν τινὶ σπηλαίῳ. Εἶχεν αὕτη, ἐδιηγούντο, τὰ στήθη λίαν ἀνεπτυγμένα, τὴν ῥίνα πλατεῖαν καὶ οὐρὰν ἰχθύος μὲ εἰδός τι ποδὸς ἐξόπισθεν· εἶχε δὲ καὶ πώγωνα.

Τῇ 22 Ἰανουαρίου 1809 ἡ θυγάτηρ τοῦ σε-

βασμίου ἐφημερίου τῆς Σκωτικῆς πόλεως Ῥέη, Ἐλισσάβετ Μάκην παρετήρησε μίαν Σειρὴνα, τὴν ὅποιαν περιέγραψεν ἐν τινὶ ἐπιστολῇ της. Τὴν αὐτὴν δὲ Σειρὴνα παρετήρησε καὶ τις διδάσκαλος, Μοῦνρος καλούμενος, ὅστις ἐγγράφως ἐπεκύρωσε τὴν περιγραφὴν τῆς νέας κόρης.

Μετὰ δύο ἔτη ἡ Αἰκατερίνη Λοῦνάχαν καὶ ὁ Ἰωάννης Μακ-ισάκ εἶδον εἰς τὴν παραλίαν τῆς Κιντύρας ἑτέραν Σειρὴνα· ἡ δὲ ἐκθεσις αὐτῶν περὶ τοῦ ἀμφιβίου ἐκείνου, ἐπεθεωρήθη ὑπὸ τοῦ ἐφημερίου τῆς Καμβελτόβνης καὶ ὑπὸ τοῦ λιμενικοῦ ἐπιστάτου τοῦ Μακλέαν. Ἐκτοτε δ' ἠγνόνουν, ἂν αἱ Σειρῆνες ζῶσιν ἀκόμη, ὅτε τῷ 1823 ἐκόμισαν μίαν τοιαύτην ζῶσαν ἐν Λονδίῳ. Ὅλοι οἱ Ἄγγλοι σοφοὶ τὴν ἐπεσκέφθησαν, καὶ αἱ ἐφημερίδες τῆς ἐποχῆς ἐν ἐκτάσει περιέλαβον περὶ τοῦ ἀμφιβίου τούτου πλάσματα. Ἡ βασιλικὴ ἐταιρία, θέλουσα νὰ διαγωνίσῃ τὸ γένος της, ἀπεράσισε νὰ τὴν νυμφεύσῃ· νέος δὲ τις καλῆς οἰκογενείας, καταστωεύσας ὅμως εἰς τὴν μέθην καὶ τὴν κραιπάλην ὅλην τὴν περιουσίαν του, προσεφέρθη νὰ γείνη σύζυγος τῆς Σειρῆνης· ἀλλ' ἐνῷ προπαρασκευάζετο ὁ γάμος, ἡ ἀμφίβιος νύμφη ἐτελευτήσεν, ἴσως, ὡς εἶπε τότε εὐφυὲς τις, ἀποθνήσκουσα διότι ὡς κόρη τοῦ ὕδατος ἐφοβήθη νὰ γείνη σύζυγος υἱοῦ τῆς ἀμπέλου.

Καὶ τοιαῦτα μὲν περὶ τῶν Σειρήνων· δέον δὲ νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι ἡμεῖς οἱ ἐν Ἑλλάδι δὲν ἐχομεν ἀνάγκην νὰ περιτρέχωμεν ὠκεανούς καὶ θαλάσσας ἵν' ἀνεύρωμεν τοιαύτας Σειρῆνες διέρχονται καθ' ἐκάστην ὥραν τὰς ἀγυῖας τῶν Ἀθηνῶν ἐλκεχίτωνες καὶ ἐλκεσίπεπλοι φέρονται ἀντὶ οὐρῶν πύλους ἔτι παραδοξοτέρους· τὸ δυστύχημα εἶναι ὅτι πρὸ ἡμῶν δὲν ὑπάρχουσι βασιλικαὶ ἐταιρίαι καὶ διὰ νὰ τὰς προικίσωσιν.

ΠΟΙΗΣΙΣ.

ΑΣΜΑ ΠΕΙΡΑΤΟΥ.

Εἰς ἀφρίζοντα πελάγη τὸ πλοιάριόν μου φέρω·

Ὅταν νύξ, ὅταν ὁ νότος μὲ τὰ κύματα πηλαίει,

Μὲ βραχιόνα ἀνδρείον πειρατοῦ σημαίαν αἶρω,

Καὶ ἡ ὄψις μου δειλίαν καὶ ἀπόγνωσιν ἐμπνέει.

Δὲν μὲ μέλλει ἂν ἀγρίως ὁ βορρᾶς μυκάται ἄνω,

Ἄν βροντῶσιν, ἂν κροτῶσιν αἱ βρονταὶ οἱ κερανοί·

Τί μὲ μέλλει εἰς τὸ κύμα ἐὰν ζῶ ἡ ἀποθάνω;

Ἄς τρομάζουσι τὰ πλούτη, ἃς φοβεῖται ἡ γυνή.

ὦ! ὅποια ἡ χαρὰ μου! ὅταν σιδηροδεσμίους

Οἱ ἄνδρεῖοί μου τὴν Λαίαν καὶ τοὺς βράχους δηγῶσιν.

Ὅταν ἱκεσίαις βλέμμα στρέφοντες πρὸς τοὺς δημίους,

Οἱ δειλοὶ θαλασσοπόροι τὰς παλάμας μου φιλῶσι.